

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 21 ust. 2f² ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rehabilitacji”.

Konieczność zastąpienia dotychczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 września 2018 r. w sprawie określenia wzorów miesięcznych i rocznych informacji o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 1857) nowym rozporządzeniem, wynika z wejścia w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ekonomii społecznej”, a także z konieczności dostosowania układu informacji tak, by były kompatybilne z deklaracjami wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), a ich szata graficzna była dostępna cyfrowo.

Nowa podstawa prawna wydania rozporządzenia wynika z przeniesienia upoważnienia ustawowego do wydania rozporządzenia z art. 21 ust. 2f do art. 21 ust. 2f² ustawy o rehabilitacji. Natomiast zmiana zakresu informacyjnego projektowanych formularzy wynika z rozszerzenia kręgu sprzedających uprawnionych do wystawiania informacji o kwocie obniżenia wpłat na PFRON oraz nałożenia na nich obowiązku składania informacji, o których mowa w art. 21 ust. 2f ustawy o rehabilitacji, w tym informacji ewidencyjnej INF-Z (dotychczas obowiązek ten dotyczył tylko podmiotów o co najmniej 25-etatowym zatrudnieniu ogółem) oraz konieczności zachowania spójności z zakresami informacyjnymi deklaracji wpłat na PFRON.

Biorąc pod uwagę to, że w systemie wpłat na PFRON dokumenty dotyczące podmiotów zobowiązanych do wpłat na PFRON oraz podmiotów mających obowiązek składania informacji, o których mowa w art. 21 ust. 2f ustawy o rehabilitacji, muszą być zsynchronizowane, projektowane formularze informacji opierają się na odpowiadających im deklaracjach wpłat na PFRON oraz na dotychczasowych formularzach informacji.

W załączniku nr 1 do rozporządzenia określono wzór Informacji ewidencyjnej zgłoszeniowej lub aktualizacyjnej (INF-Z). Deklaracja DEK-Z oraz informacja ewidencyjna zgłoszeniowa lub aktualizacyjna INF-Z mogą być składane zamiennie tak, by ponownie nie składać tych dokumentów i nie powielać tych samych danych, gdy pracodawca już je przekazał w siostrzanym dokumencie. Dlatego zakresy informacyjne tych formularzy są ze sobą zsynchronizowane.

Informacja INF-Z składa się z bloku informacyjnego (zawierającego informacje o dokumencie oraz dane dotyczące jej rodzaju, daty wypełnienia i okresu sprawozdawczego), bloku danych pracodawcy (zawierającego nr w rejestrze PFRON, NIP i REGON oraz nazwę i adres pracodawcy), bloku adresu do korespondencji (zawierającego adresata oraz adres, na który należy

kierować korespondencję do pracodawcy), bloku dodatkowych danych o pracodawcy (zawierającego dane identyfikujące rodzaj pracodawcy dla celu ustalania poszczególnych przesłanek wpływających na zakres obowiązku wpłat lub zwolnienie z nich i możliwość wystawiania informacji o kwocie obniżenia wpłat), bloku podlegania obowiązkowi wpłat na PFRON (zawierającego informacje o przebiegu obowiązku wpłat), bloku dotyczącego osoby odpowiedzialnej za kontakty z PFRON (zawierającego dane kontaktowe tej osoby), bloku uwag oraz bloku oświadczeń końcowych. Dodatkowe dane identyfikujące nową grupę uprawnionych sprzedających, o których mowa w art. 22 ustawy o rehabilitacji, zostały uwzględnione w poz. 36 (status przedsiębiorstwa społecznego), 37 (data uzyskania tego statusu) i 38 (data utraty statusu) INF-Z. Konstrukcja tych pozycji jest analogiczna do konstrukcji danych dotyczących statusu pracodawcy chronionego rynku pracy (dotychczasowe poz. 30-32 DEK-Z). Rozszerzenie kręgu uprawnionych sprzedających nastąpi z dniem 30 października 2022 r. Dlatego za okresy do września 2022 r. włącznie pracodawca wykazuje w poz. 35 kod innego pracodawcy.

Informacja INF-1 składa się z bloku informacyjnego (zawierającego informacje o dokumencie oraz dane dotyczące jej rodzaju, daty wypełnienia i okresu sprawozdawczego), bloku danych pracodawcy (zawierającego nr w rejestrze PFRON, NIP i REGON oraz nazwę i adres pracodawcy oraz informację o zwolnieniu z wpłat na PFRON i uprawnieniu do wystawiania informacji o kwocie obniżenia wpłat na PFRON), bloku danych o zatrudnieniu i kształceniu osób niepełnosprawnych oraz o działalności na ich rzecz (zawierającego zestawienia danych o zatrudnieniu oraz kody prowadzonej działalności) oraz bloku uwag i bloku oświadczeń końcowych. W stosunku do zakresu informacyjnego dotychczasowego formularza INF-1 nowy formularz zawiera zwięzłą redakcję tabeli T1 analogiczną do tabeli z deklaracji DEK-1-b (zawiera dane z bloków C.1. i C.2. dotychczasowej INF-1 oraz uzupełnioną tabelę T2 – dotychczas w INF-1 w bloku C.3.), uwzględniającą również dane o zatrudnieniu przedsiębiorstw społecznych. Ograniczono również z sześciu do trzech liczbę kodów dotyczących prowadzonej działalności uprawniającej do zwolnienia z wpłat na podstawie art. 21 ust. 2e ustawy (zmniejszenie zakresu przekazywanych danych nie wpłynie negatywnie na możliwość korzystania z tego zwolnienia).

Informacja INF-2 składa się z bloku informacyjnego (zawierającego informacje o dokumencie oraz dane dotyczące jej rodzaju, daty wypełnienia i okresu sprawozdawczego), bloku danych pracodawcy (zawierającego nr w rejestrze PFRON, NIP i REGON oraz nazwę i adres pracodawcy), bloku składania informacji za poszczególne miesiące (zawierającego kafeterię z przebiegiem przesłanek składania lub nieskładania informacji INF-1) oraz bloku uwag i bloku oświadczeń końcowych. W stosunku do dotychczasowego zakresu informacyjnego w INF-2 został dodany obszar tabeli dotyczący obowiązku składania informacji INF-1 w związku ze statusem sprzedającego uprawnionego do wystawiania informacji o kwocie obniżenia wpłat na PFRON.

Ponadto wejście w życie przepisów dotyczących dostępności, tj. zarówno ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2244), jak i ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 82), spowodowało konieczność dalszego zwiększania dostępności formularzy stanowiących załączniki do projektowanego rozporządzenia przez dostosowanie szaty graficznej i układu informacji. W związku z tym celowe jest wprowadzenie zmiany szaty graficznej sukcesywnie wprowadzanej od 2018 r. Przewiduje ona odejście od dwutonowych wyszarzeń (tinty), które uniemożliwiają automatyczne dostosowanie się formularza do indywidualnych wymagań kolorystycznych adresatów prawa (np. wymagających odwrotnego kontrastu lub niskiego kontrastu lub osób reagujących stresowo na niektóre kolory). Nowa szata graficzna dostosowuje się do dowolnych ustawień systemowych wybranych przez użytkownika. Jednocześnie zastosowanie linii prowadzących oraz niepowielanie treści i grafiki w miejscach służących do wpisywania danych będzie łatwiejsze m.in. dla osób z problemami z organizacją przestrzeni. W nowych formularzach zastosowano bardziej przyjazny i prostszy sposób formułowania instrukcji wypełniania formularza zarówno w jego treści, jak i w przypisach – bez obniżenia precyzji zakresu informacyjnego. Dodatkowo, w celu zwiększenia czytelności i dostępności informacji dla osób niepełnosprawnych, w szczególności niewidomych i niedowidzących, informacje zostały wyposażone w domyślny stały fotokod (kod QR) w prawym górnym rogu strony. Kod oznacza m.in: rodzaj dokumentu, numer strony i jej orientację. Dzięki temu np. osoba z dysfunkcją wzroku, która samodzielnie sporządziła informację w dostępnym formacie, po ewentualnym wydrukowaniu dokumentu nadal będzie mogła go samodzielnie zidentyfikować. Zwiększa to niezależność i pole wyboru tym użytkownikom.

Jednocześnie niezbędne jest zapewnienie 4-miesięcznego okresu na wdrożenie zmian w systemie e-PFRON2. Dlatego w tym okresie pracodawcy będą mogli składać informacje na dotychczasowych formularzach.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Projekt ma charakter pilny, z uwagi na konieczność równoczesnego wejścia w życie wraz z projektowanym rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie ustalenia wzorów deklaracji składanych Zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez pracodawców zobowiązanych do wpłat na ten Fundusz, który powinien wejść w życie do dnia 10 marca 2023 r. Pracodawcy, w zależności od miesiąca sprawozdawczego, mogą się znaleźć w grupie podmiotów zobowiązanych do wpłat na PFRON lub z nich zwolniony. Dlatego formularze w powyższych rozporządzeniach powinny być kompatybilne. Termin wejścia w życie rozporządzenia nie narusza zasady demokratycznego państwa prawnego. Projekt uwzględnia ważny interes państwa w postaci zapewnienia spójności przepisów dotyczących wypełniania formularzy wpłat na PFRON lub zwolnień z tych wpłat.

Ponadto przepisy rozporządzenia umożliwiają czteromiesięczny okres na składane formularzy na dotychczasowych wzorach PFRON.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt nie stwarza zagrożeń korupcyjnych.